

AHA.SI

Predupokojitvene aktivnosti

Aktivno in zdravo staranje na delovnem mestu - predstavitev preliminarnih rezultatov

Andreja Mezinec,
dr. Mojca Gabrijelčič Blenkuš, mag. Nina Scagnetti, Mojca Omrzu

Motivacijski dnevi, Zveza klubov tajnic in poslovnih sekretarje v Sloveniji
Šmartno, 31.1.2015

Projekt AHA.SI

Ime: **Aktivno in zdravo staranje v Sloveniji**

Akronim: **AHA.si**

Trajanje: od 1. marca 2013 do 28. februarja 2016

Nosilna organizacija: **Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ)**

Partnerji: Inštitut za ekonomska raziskovanja (IER), Inštitut Emonicum (Emonicum), Skupnost socialnih zavodov Slovenije (SSZS), Inštitut RS za socialno varstvo (IRSSV), Zveza društev upokojencev Slovenije (ZDUS), EuroHealthNet (EHNet)

Vodja projekta: **dr. Mojca Gabrijelčič Blenkuš**

Projekt AHA.SI

Financiranje: Evropska komisija, Generalni direktorat za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje (DG EMPL)

Sofinanciranje: Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ) in Ministrstvo za zdravje RS (MZ)

Projekt AHA.SI

Projekt se osredotoča na tri vsebinska področja:

1. Podaljšano zaposlovanje in odloženo upokojevanje (vodi IER);
2. Aktivno in zdravo staranje za aktivno in zdravo starost (vodi Emonicum);
 - a) Javno-zdravstveni pomen padcev med starejšimi in preventivne usmeritve
 - b) Predupokojitvene aktivnosti**
3. Dolgotrajna oskrba – povezovanje storitev sociale in zdravja na lokalni ravni (vodi SSZS).

Cilji projekta

- ✓ povečano **zavedanje** splošne in različnih drugih javnosti o pomenu **demografskih sprememb** in **razumevanje potrebe** po pripravi in sprejemu **ukrepov**;
- ✓ doseženo boljše **medsebojno poznavanje** deležnikov in vzpostavljena mreža deležnikov;
- ✓ pripravljene predloge ukrepov na treh ključnih področjih, preverjeni s stališča izvedljivost v Sloveniji, posredovani na MDDSZ,
- ✓ pripravljene tako, da **prispevajo k zmanjšanju** (nepravičnih) neenakosti med starejšimi.

Predupokojitvene aktivnosti - definicija

Predupokojitvene aktivnosti so priprave na aktivno in zdravo starost, ki stremijo k **podaljšanju pričakovanih let zdravega življenja**.

Znanje si ljudje pridobijo, širijo in poglobljajo preko vrste različnih virov – izobraževalnih programov, srečanj s strokovnjaki iz zdravstvenih, socialnih, izobraževalnih, finančnih in drugih ustanov, različnih informativnih medijev in svetovnega spleta.

Ljudem je potrebno **v ključnih trenutkih omogočiti dostop** do verodostojnih, strokovnih in razumljivih informacij.

Delodajalci lahko svoje zaposlene spodbujajo k načrtovanju zaključevanja redne in polne zaposlitve in posledično manj stresnemu obdobju po tem.

Predupokojitvene aktivnosti v Sloveniji

Predupokojitvene aktivnosti v Sloveniji, ki smo jih do sedaj zaznali:

Univerza za tretje življenjsko obdobje

Ministrstvo za obrambo RS;

Inštitut Antona Trstenjaka

Upravna Akademija in Emonicum

Zavod Uršulinka

Andragoški center

Primeri dobrih praks – Slovenija (1)

Predupokojitvene aktivnosti niso sistemsko urejene, obstajajo posamezne aktivnosti:

- **Univerza za tretje življenjsko obdobje** (od 1986): prvi programi za UKC in NLB, skupaj z Gerontološkim društvom *Moja upokojitev – moj izziv* (1992) za Krko Novo mesto, andragoška poletna šola v organizaciji FF iz LJ, enoletno predupokojitveno usposabljanje z naslovom *Moji starši so stari – kritična geragogika*;
- **Ministrstvo za obrambo RS** (od 2005): Informativni dan in enotedenski *rezidenčni seminar* za pripadnike Slovenske vojske in njihove svojce (pomen zdrave prehrane in športa, strukturiranje časa, ustvarjalnost v tretjem življenjskem obdobju, družinski odnosi, obvladovanje stresa in tehnike sproščanja, preprečevanje padcev, različne oblike zasvojenosti pa tudi odnosa do smrti in žalovanja).
- **Inštitut Antona Trstenjaka**: v okviru *Mreže medgeneracijskih programov za kakovostno staranje* (2007) tečaji za kakovostno življenje namenjeni ljudem, ki se pripravljajo na upokojitev ali pa so že upokojeni (celostni pogled na človeka – doživljajska bilanca preteklosti, sedanje naloge in realistične možnosti tretjega življenjskega obdobja)

Primeri dobrih praks – Slovenija (2)

- **Ministrstvo za javno upravo in Emonicum**: odnosi do starejših zaposlenih, vključevanja njihovega znanja in izkušenj za uspešno delo upravnih in javnih ustanov ter služb. Velik del program zajema dolgoživost, zdravje in zdrave navade, socialno vključenost, življenjske spremembe;
- **Zavod Uršulinka** (od 2014, sodelujeta Zdravstveni zavod Furlan, rekreacijski center Inspiria): delavnice vzdrževanja miselne kondicije, sreče in ljubezni, predavanja o zdravi prehrani in vadbi, podporne skupine za svojce starejših z demenco, multiplo sklerozo, Parkinsonovo boleznijo in delavnice proti izgorevanju starejših ter delavnice za podjetja
- **Andragoški center** ima 20 let dela na področju starejših. Pripravlja strokovne podlage in evalvacije ter spremljajo razvoj sistema izobraževanja odraslih; razvijajo različne neformalne in formalne oblike učenja; razvili so programe za povečanje pismenosti odraslih, še zlasti skrbijo za povečanje dostopnosti izobraževanja in učenja izobraževalno in učno prikrajšanih skupin odraslih.

Anketa aktivno in zdravo staranje na delovnem mestu, preliminarni rezultati (1)

Anketo pripravili: NIJZ, IER in Emonicum.

Anketa aktivna: 24. novembra do 17. decembra 2014.

K sodelovanju v anketi so bile povabljene članice Zveze klubov tajnic in poslovnih sekretarjev Slovenije, saj smo želeli pridobiti informacije s strani delodajalcev. Diseminacija anket je potekala preko 12 regijskih društev, ocenjeni vzorec = 352 vprašanih.

Klik na anketo 161, odgovorilo je 98 vprašanih, od tega je bilo (N =) **95 anket** uporabnih.

Preliminarno ocenjena stopnja odgovora je 28 %.

Anketa aktivno in zdravo staranje na delovnem mestu, preliminarni rezultati (2)

Namen ankete: **pregled aktivnosti** v Slovenskih podjetjih **namenjenih starejšim** delavcem

- upokojevanje in predupokojitvene dejavnosti,
- prenos znanj iz starejših na mlajše,
- ustrezni pogoji dela,
- dopolnjevanje oz. nadgrajevanje znanj,
- zaposlovanje,
- medgeneracijsko sodelovanje,
- zdrav življenjski slog,
- zadovoljstvo na delovnem mestu in v delovnem okolju.

Želeli smo **dobiti stališča in poglede** sodelujočih na aktivno in zdravo staranje na delovnem mestu ter na nastajajočo strategijo za aktivno in zdravo staranje v Sloveniji.

Anketa aktivno in zdravo staranje na delovnem mestu, preliminarni rezultati (3)

Anketa je bila aktivna od 24. novembra do 17. decembra 2014.

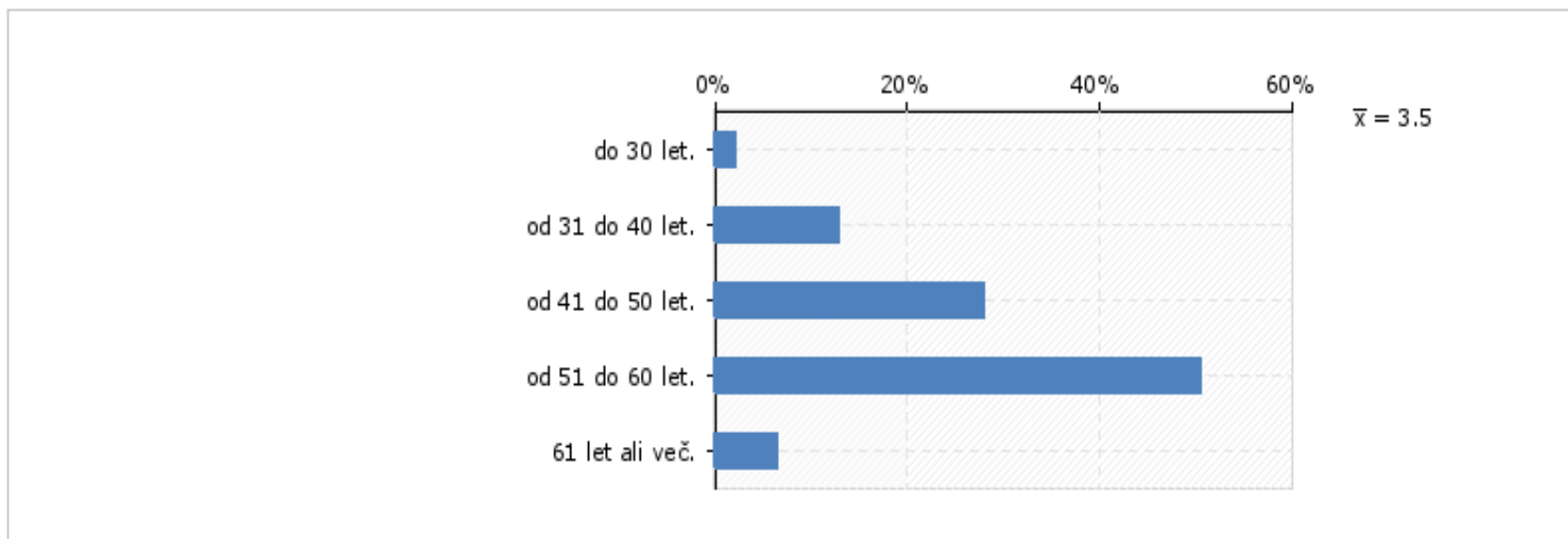
Na anketo je odgovorilo:

81% zaposlenih, 19% nezaposlenih,

22% iz zasebnega ter 78% iz javnega sektorja,

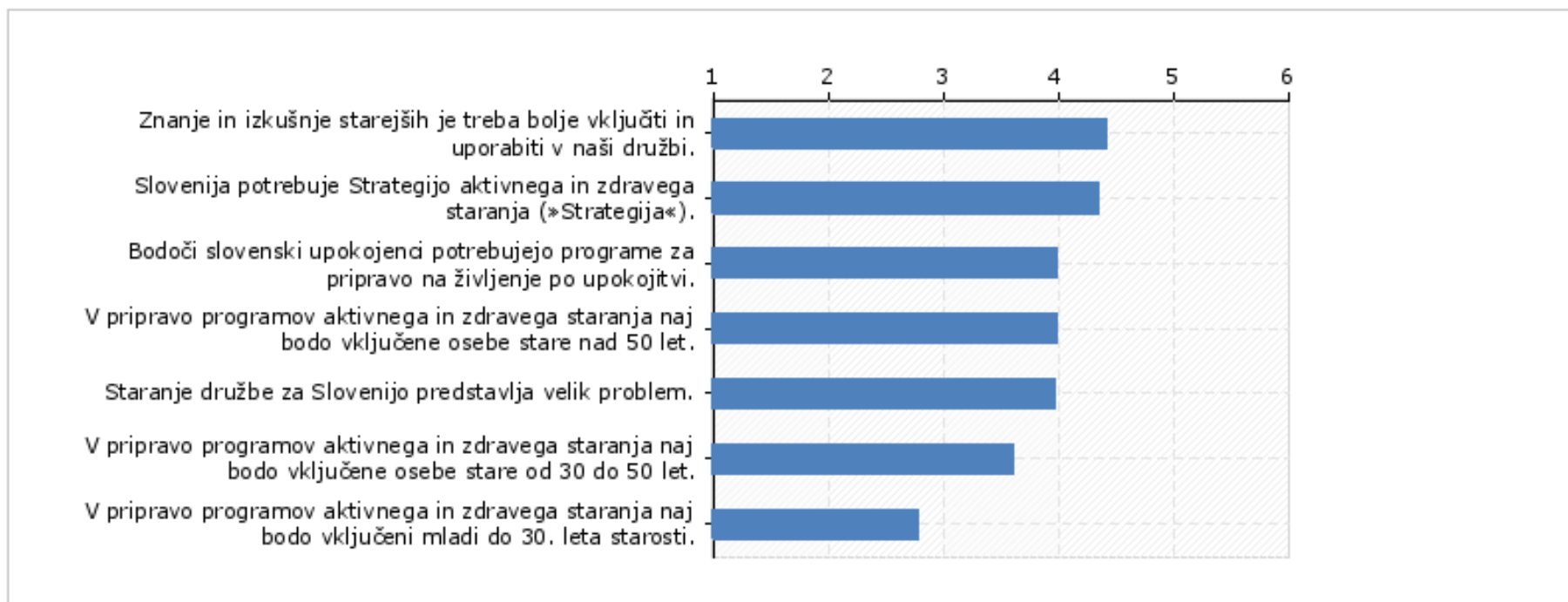
ter 49% iz neprofitnih in 51% iz profitnih organizacij .

Starostne skupine:

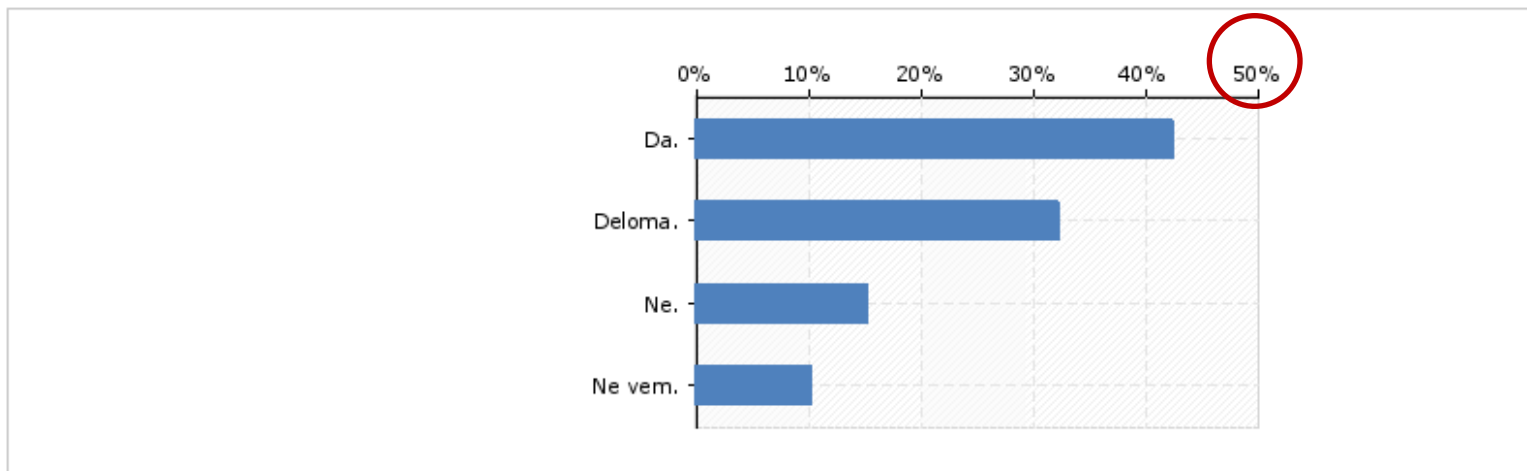
Anketa aktivno in zdravo staranje na delovnem mestu, preliminarni rezultati (4)

Vaši odgovori na spodnje trditve so bili visoko uvrščeni.

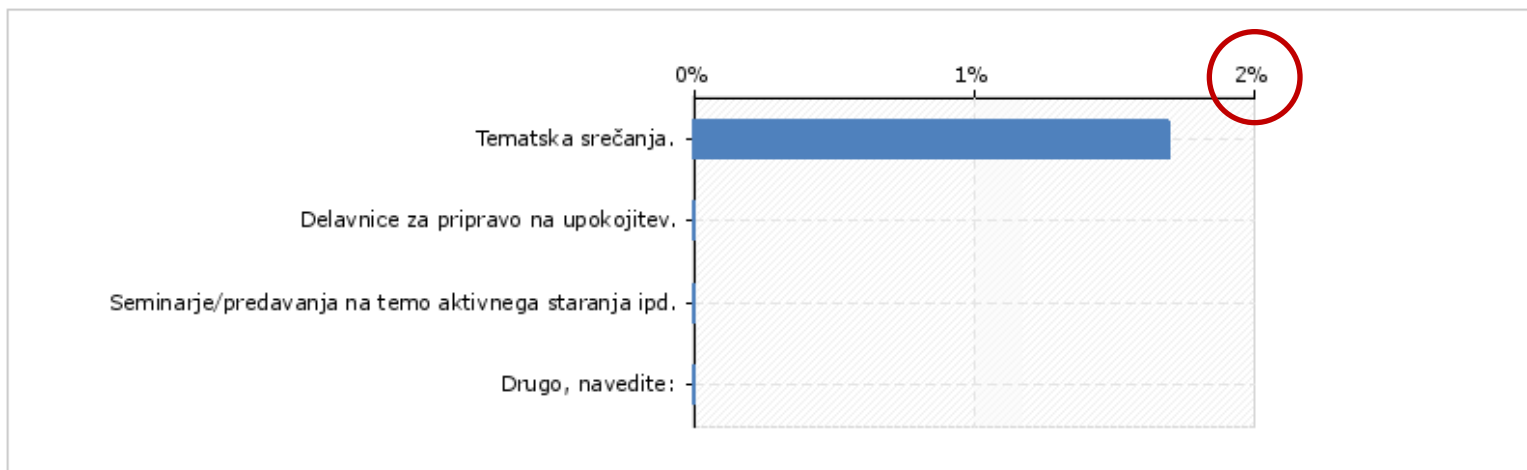

Anketa aktivno in zdravo staranje na delovnem mestu, preliminarni rezultati (5)

Ali imate za vašo organizacijo izdelane napovedi o tem, koliko zaposlenih se bo upokojilo ali zapustilo organizacijo v naslednjih treh letih ($n = 59$)?

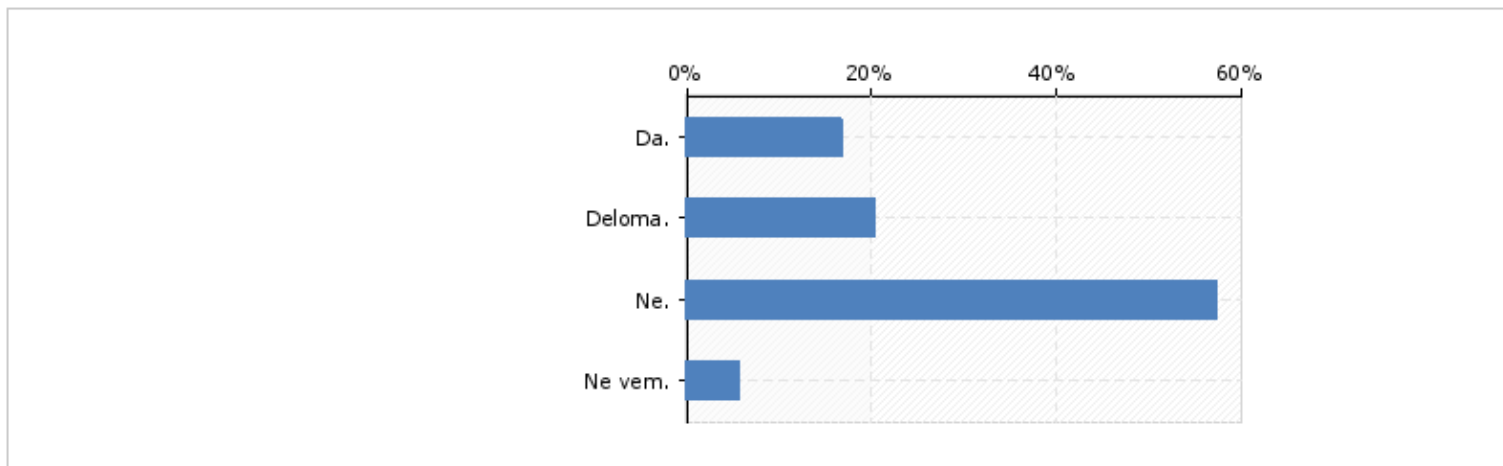

Ali za svoje zaposlene pred upokojitvijo organizirate katero izmed naštetih dejavnosti ($n = 59$)?

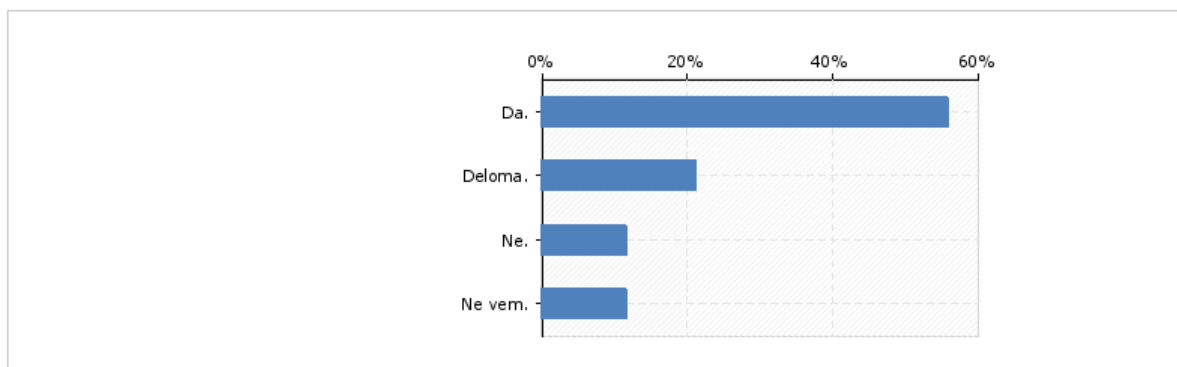

Anketa aktivno in zdravo staranje na delovnem mestu, preliminarni rezultati (6)

Ali vaša organizacija omogoča starejšim delavcem prilagodljiv delovni čas (npr. kasnejši приход na delo ali krajši delovni čas ...)? (n = 54)

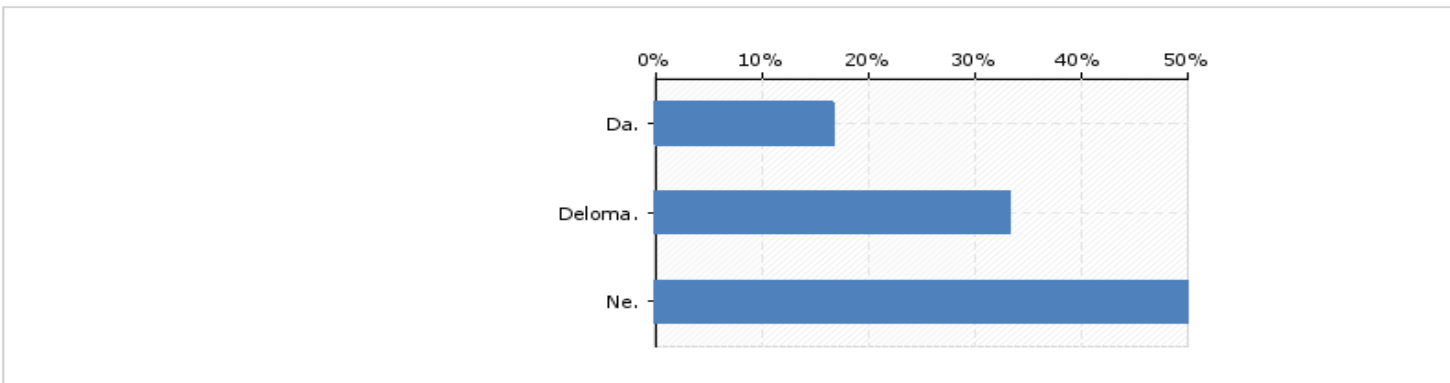

Ali so starejši delavci v primerjavi z mlajšimi deležni enake spodbude k izobraževanju oziroma nadgrajevanju znanja? (n = 52)

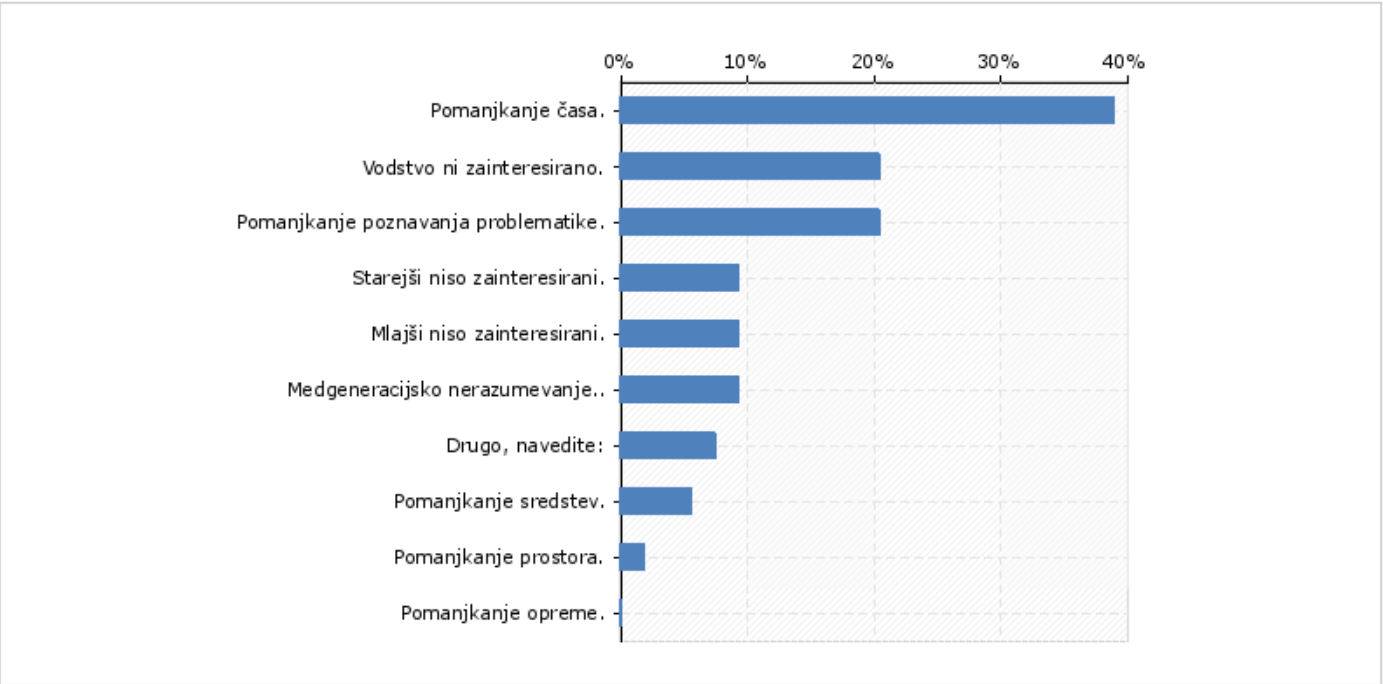

Anketa aktivno in zdravo staranje na delovnem mestu, preliminarni rezultati (7)

Ali ima vaša organizacija vzpostavljen sistem prenosa znanja s starejših delavcev na mlajše (mentorske sheme ali podobne ukrepe), ($n = 54$)?

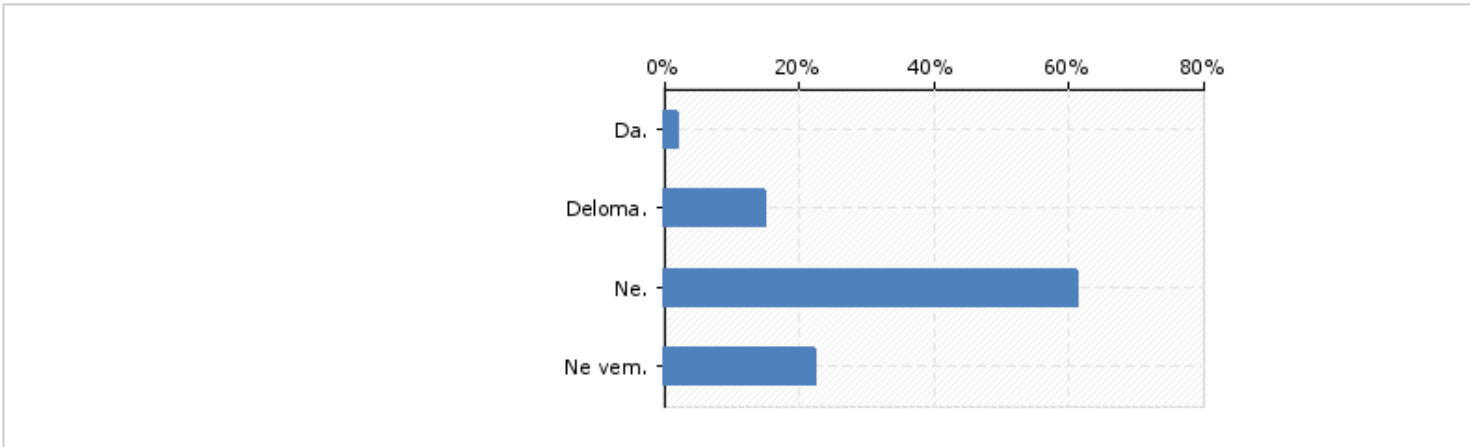

Prosimo, navedite, katere ovire so v vaši organizaciji prisotne pri prenosu znanja s starejših zaposlenih na mlajše. ($n = 54$)

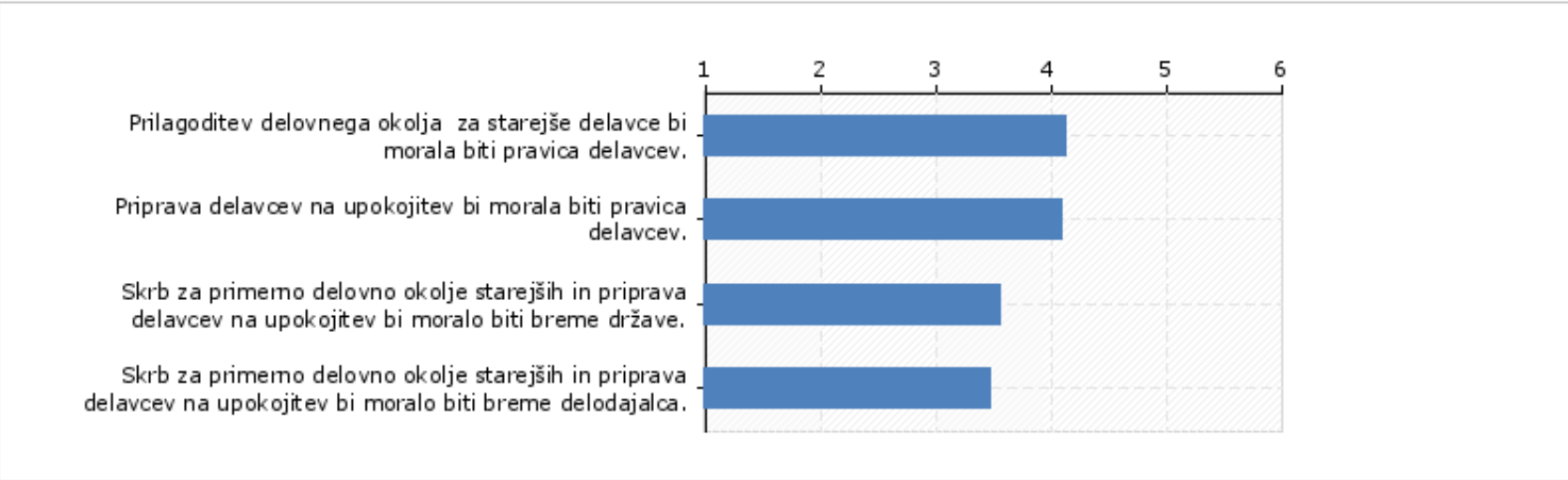

Anketa aktivno in zdravo staranje na delovnem mestu, preliminarni rezultati (8)

Ali v vaši organizaciji vlagate v ukrepe/aktivnosti, s katerimi bi lahko podaljšali delovno dobo aktivnim starejšim delavcem? (n = 54)

Prosimo vas za navedbo svojih stališč glede odgovornosti za starejše delavce na delovnem mestu in pripravo na upokojevanje, (n = 71)

Dejavnosti za starejše v organizacijah - anketa 2

V povabilu k izpolnjevanju ankete Aktivno in zdravo staranje na delovnem mestu, smo anketirance povabili tudi k izpolnitvi vzporedne ankete **Dejavnosti za starejše v organizacijah**, z namenom poiskati obstoječe prakse v slovenskih podjetjih.

Vprašanje se je glasilo:

Prosimo vas za **opis dejavnosti**, povezanih s starejšimi delavci v vaši organizaciji (npr. izvajamo **predupokojitvene seminarje**, starejšim delavcem omogočamo **prilagojena delovna mesta**, omogočamo **jim prilagodljiv delovni čas**, v naši organizaciji spodbujamo **medgeneracijsko sodelovanje** in tako starejše delavce **razbremenimo težjih del ...)**

Prosimo vas, da na kratko **opišite izkušnje in prakse** v vaši organizaciji.

Klikov na vzporedno anketo je bilo 9, **odgovor je bil 1**, v kateremu je anketiranec podal svojo izkušnjo ob upokojitvi in **potrebo** po zgoraj omenjenemu.

Povzetki ankete

Samo anketiranje je potekalo brez **specifičnih težav** za kar gre zahvala predsednici Zveze **Suzi Aufour** za privolitev in omogočanje, **predsednicam** posameznih Klubov in **vsem**, ki ste na **anketo odgovorili**.

Zadovoljstvo ob vključitvi „Zveze“ in našega imena, kot aktivnega deležnika v projektu AHA.si.

Rada bi slišala vaše mnenje:

Kaj menite zakaj je bila odzivnost tako majhna?

Ali smo zaznale pomen naših odgovorov?

Bi mi rade sporočile še kaj?

Kaj menite je to pomembno za nas, oz naše otroke?

Kako se želimo starati je pomembno predvsem od nas samih!

Elektronski vir: zlataleta.com

Lahko nas obiščete na: <http://www.staranje.si/>

Hvala za vašo pozornost

Elektronski vir: zlataleta.com

Lahko nas obiščete na: <http://www.staranja.si/>